

Toni Roca

Aquesta vella, noble, antiga passió pel món del cinema neix (tal vegada el film/clau fou *El apartamento* de Billy Wilder, vist per primera vegada al Windson Palace barceloní i tradicional) amb tota probabilitat a la xarxa, aleshores molt extesa, dels atrotinats cinemes de barri (res a veure amb l'horrible programa que dissabte a dissabte ens dispara sense pietat un tal Parada). Cinemes de barri de tota la vida que gairebé sobreviuen amb no poques dificultats a la Barcelona de finals dels cinquanta, principis dels seixanta. Sí; temps era temps i això era i era quan neixia la primavera. Èpoques d'adolescències primeres i molt poc abans de l'arribada gloriosa d'*El apartamento*. Sempre i de forma obligatòria tornarem a l'autor d'*El crepusculo de los dioses*. Altres títols anaven entrant (de mica en mica, s'omple la pica) filtrats per aquesta mena de caçador solitari que és el cor sencer, per ubicar-se després a l'interior de l'ànima. Coses d'aquells anys de turbulències i fosca (o molt clara) sexualitat. Noms de pel·lícules i de cinemes ja dipositats al gran magatzem de la memòria.

En primer lloc, cal destacar els cinemes, tots ja desapareguts, traspasats a millor vida, de les Rambles. De les Rambles avall, molt a prop de la mar encara que en aquells dies la mar barcelonina i mediterrània era una nota boirosa, esvaïda. Un mite. La Rambla popular, prularista, amb quatre putes a les quatre cantonades de zona, amb marines de la Navy-USA per tot arreu. Per això o per tot això,

a un dels cinemes, Cine Mar, projectaven *Rio rojo*, Montgomery Cliff, John Wayne i cal no oblidar la sensual presència de Joanne Dru. Primera trobada (sensacional) amb Howard Hawks, aleshores un nom i només un nom. Parlo, és clar, des de la meua ignorància de nen de 13 anys. Howard Hawks un de tants noms. Després, altres sensacions i emocions em portarien a l'ànima però sempre a través de, la via directa del cor. Captivat pel cinema del creador de *Los caballeros las prefieren rubias*, enlluernat per un festival d'imatges fortes i vibrands, d'energia i vitalitat, la seva forma d'entendre el cine (d'entendre la vida, vull dir) omple pàgines i pàgines de la història mundial del cine. Però sempre/sempre, com a punt de referència i al llarg dels anys *Rio rojo*, amb precís, nítid i net blanc i negre i l'epopeia del western portat a unes esferes d'extraordinària magnitud. També (i no sortim encara del Cine Mar) un altre títol, menor, cal dir-ho, però que a l'hora del record, de les emocions, duu un bagatge d'emoció intensa, *Marca do a fuego* (no recordo ara el seu director), interpretat per Alan Ladd. Història del far-west, de la factoria Warners Bros, artesanal i simple i de classe B (la medul·la espinal, l'esperit del cinema de Hollywood) eficaç i entretingut. I en coloraines de l'època que eren meravellosos.

Molt a la vora de l'esmentat cinema, un altre local és perfecte per el moment del record d'ara mateix; el

Latino. El cine Latino que feia olor a zotal, lleixiu i altres elements de neteja propi de les cases i dels centres on s'exercia (i s'executava de forma brutal i sòrdida) la prostitució. Ara per ara, dos pel·lícules m'arriben a la memòria. *El desertor del Alamo*, de Budd Boeticher. Amb Glen Ford. Un títol que al pas, lent, del temps, es convertí en un clàssic. Un clàssic menor. Però, al cap i a la fi, un clàssic sense dubta sovint projectat per a la televisió. Superior (no en fama i diners) i sense cap mena de patriotisme barat i d'anar per casa, a tots els nivells, a *El Alamo*, de John Wayne. Aquesta aventura típica americana, situada a la frontera de l'estat de Texas i el Mèxic immens, és contada per Boeticher amb simplesa narrativa de singular característica que pertany a l'obra del creador, per exemple, de *Santos el magnífico*. ¡Ah!, i no voldria oblidar-me de Julie Adams, de pits generosos i ample somriure. L'altre títol, *Guantes grises*, no té ni pena ni glòria, gairebé ningú s'en recorda. I és just i n'està justificat aquest total oblit. Però... certament, *Guantes grises*, un història d'espionatge/contr espionatge, a l'Europa de lapostguerra i de la guerra freda, no passarà a la història. Però no així el seu protagonista principal, Cornel Wilde. Al meu baül dels records hi té un lloc *Guantes grises*...Petit. Però un lloc. Blanc i negre per a un film discret i obscur. La vida (també la vida cinematogràfica) és així. ■

